

Gratulálunk: Kemény István-díj dr. Szarka Lászlónak

Az idei évben dr. Szarka László kapta a kisebbségi biztos által 2009-ben alapított Kemény István-díjat, színvonalas és példaértékű kutatói tevékenységéért. Dr. Kállai Ernő kisebbségi biztos a magyarországi cigányság iskolateremtő kutatója iránt érzett tiszteletből alapította a Kemény István-díjat, amelyet a hazai nemzeti és etnikai kisebbségi közösségek életének, társadalmi, politikai, gazdasági és egyéb viszonyainak, társadalmi jelenségeinek objektív feltárása terén végzett kiemelkedő tudományos tevékenység elismeréseként ad át minden évben, Kemény István halálának évfordulóján.

A díjat az a kivételesen magas színvonalú, példaértékű eredményt elérő kutató kaphatja, aki kisebbségkutatási tudományterületen kutatási feladatot is ellátó állami szervtől vagy alapítványi támogatótól kapott igazolás szerint tudományos kutatást folytat.

Szarka László egyetemi tanulmányait Pozsonyban, a Komenský Egyetem történelem-magyar szakán folytatta. 1977 óta dolgozik történészként, előbb a Csehszlovák Tudományos Akadémia budapesti kutatócsoportjának tagjaként, majd 1985-től kezdődően az MTA Történettudományi Intézetének tudományos munkatársaként, illetve tudományos főmunkatársaként.

Dr. Szarka Lászlónak elévülhetetlen érdemei vannak a kisebbségkutatás területének tudományos elismertetésében. 1998-ban az MTA Történettudományi Intézet keretein belül az ő vezetésével alakult meg az Akadémiai Kisebbségkutató Műhely. A 2001. január 1-jén önálló intézetté alakult Etnikai-Nemzeti Kisebbségkutató Intézet Szarka László igazgatóságának mintegy 9 éve alatt komoly szakmai sikereket ért el a határon túli magyar, valamint a hazai kisebbségi közösségek kutatása, továbbá a romakutatás területén.

Szarka László fő kutatási területei: a XIX-XX. századi magyarországi nemzetiségi politika története; a közép-európai kisebbségek XX. századi története; etnikai térszerkezeti változások a kelet-közép-európai határ menti régiókban; valamint a XX. századi kisebbségi, etnopolitikai konfliktusok a Magyarországgal szomszédos államokban. Szarka László a történelemtudományok kandidátusa tudományos fokozatot 1995-ben szerezte meg, és 2007-ben habilitált a Debreceni Egyetemen.

Vezetése alatt a Kisebbségkutató Intézet számos, az Európai Unió által támogatott, kiemelkedő nemzetközi projektben vett részt. Az Intézetben komoly adatbázis-építés is folyt; az ő vezetésével hozták létre például az „Interetnikai tudásmenedzsment” adatbázist, amely Kelet-Közép-Európa államai közül nyolc ország, illetve közigazgatási egység területének interetnikus viszonyait mutatja be. Rendkívüli eredményeket ért el a kisebbségkutatás nemzetközi hálózatának építésében is; a Kisebbségkutató Intézetnek az ő igazgatósága idején a Kárpát-medence szinte valamennyi, kisebbségkutatással foglalkozó tudományos intézményével komoly szakmai együttműködése alakult ki. Nem utolsó e sorban a 2004-

ben alapított komáromi Selye János Egyetem, amelynek Tanárképző Karán 2009 óta ő a dékán.

Jelentős publikációs tevékenységet is folytat: nyolc önálló kötetnek a szerzője, és több mint húsz kötet megírásában működött közre társszerzőként vagy szerkesztőként. Hazai és külföldi tudományos folyóiratokban megjelentetett publikációinak száma több százra tehető. Oktatási tevékenységet folytatott többek között a Debreceni Egyetemen, a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen és a Corvinus Egyetemen. Jelenleg a komáromi Selye János Egyetem Tanárképző Karának Történelem Tanszékén, az egri Eszterházy Károly Főiskola Gazdaság- és Társadalomtudományi Karának Politológia Tanszékén, valamint a Budapesti Corvinus Egyetem Politikatudományi Doktori Iskolájában oktat. Oktatói tevékenységével nagymértékben segíti az ígéretes fiatal tehetségek kibontakozását, a kisebbségkutatók fiatal generációinak szakmai fejlődését.

Szarka László tagja számos hazai és nemzetközi tudományos szakmai testületnek. Kimagasló tudományos tevékenységét már eddig is több szakmai elismeréssel díjazták. 1995-ben megkapta a Soros Alapítvány Nyitott Társadalom Díját, 2009-ben pedig a Magyar Külügyminisztérium Lánchíd-díját. E mostani kitüntetéssel, a Kemény István-díjjal mind-ezidáig kifejtett sokrétű, színvonalas és példaértékű kutatói és oktatói tevékenységét szeretnénk elismerni és megköszönni.

Szívből gratulálunk, és további hasonló sikereket kívánunk Önnek!